

Chiếc khăn

Tác Giả: Ngái Sáu Tám

Thứ Sáu, 18 Tháng 5 Năm 2012 05:02

Nhà ông Phán Lái có cô con gái xinh ngái đáp nát, mái báy tuái, cái tuái đáy máng pha chút lo sá thám kín rát đác tráng cho láa tuái áy. Cô đang yêu, hay cũng gán nhá thá.

Ông làm thông phán ở thành phố mới ở vùng quê làng, do vậy người ta mới gọi là Phán Lái. Ông vốn người biết chữ, liên khiếm (chức vì thế mà thành buồn chán rồi từ quan), hay hay chào đón cách mạng và sẵn lòng chia sẻ mọi điều. Dù chức còn trống, nhưng ngày này người ta thấy ông hằng hái tham gia các hoạt động đoàn thể, và là một trong những người đi đầu trong đoàn biểu tình công nhân phá Đán Tháy rồi kéo về Nhà Hát Lán cuối tháng Tám năm 1945. Khi Pháp trở lại, đất trời thái độ bất hợp tác, ông đưa con gái, cô Nguyễn Tú, về sống ở làng này, vốn là quê hương của ông, cách Hà Nội tám mươi cây số về phía Tây, và được xem là khu an toàn kháng chiến.

Cô Nguyễn Tú đã học hết lớp chót trường nữ sinh trung học, khá giỏi tiếng Pháp, bằng chứng là chi u chi u cô người bên cửa sổ được tiếng thuyát của các nhà văn tình cảm phương Tây rồi thút thít khóc một mình. Thế mà chỉ cô còn theo học ở đàn pianô như nhuáu tiếng thá thành thái áy, nhưng sau do gia đình sa sút đành bỏ. Cô là người nhút nhát hiếm thấy, lại mau mắn, và mới lớn nên nói chuyện trực tiếp với ai, nhất là đàn ông, khuôn mặt xinh đẹp, trẻ trung như thể của cô lại đẹp rực rỡ, đẹp đến nỗi hai tai. Cô sống khép mình, không có chỗ kín mà được người cũng không muốn có. Rõ ràng cô sinh ra để được che chở che chở người khác. Cô thức suốt cả ngày đêm các cô gái làng quê tán móng lán suốt ngày lẫn lê bò toài trên sàn gỗ, hò hét đâm chém các hình nộm, lại cười rát to và nói những lời cô bất tài không dám nghe. Các cô kia thì tự nhiên chúng coi cô ra gì, một con bé tiếng thành phố thuác “giai cấp ăn bám”, một phần tử “vô tích sự” không đáng cho họ mới tham gia hội họp và luyện tập.

Thế mà không ai ngờ, không ai biết chính cái cô ăn bám, vô tích sự áy và đi trường đi du kích

Chiếc khăn

Tác Giả: Ngái Sáu Tám

Thứ Sáu, 18 Tháng 5 Năm 2012 05:02

Cả hai đang yêu nhau, mà không chờ mãi hôm qua hay tuần trước.

Họ quen nhau vì anh đi trốn ng du kích rồi cách mạng rồi là thanh niên duy nhất có học trong làng, học xong trốn ng huy, con mẹ t gia đình phú nông có nghề ba nghề đang là bác sĩ kháng chiến và trốn c đ y nhi u năm nuôi gia súc, có nghề i bây giờ đang làm to. Thế nh tho ng anh sang nhà ông Phán m n sách. Cũng là đi u d hi u. Bu n vì không có nghề i nói chuyện sách vở, hai nghề i thân nhau, có hôm nghề i rồi lâu. Ông th y m n anh chàng này vì mẹ t mày sáng s a, có văn hóa và ăn nói l phép ch không nh m y ông bà cách mạng trốn nông dân ông không dám khinh nh ng th c b ng ch ng m y thích thú. Khi t sách c a mình c n, chính ông nghề i thi u anh h i m n sách c a cô con, là nghề i luôn l nh vào phòng đóng ch t c a m i l n anh đ n.

M t hôm, nh n l i cu n sách anh trốn, th th n c m nó trên tay nh ve vu t, là vi c cô th ng làm m t cách vô th c ch ng hi u vì sao, cô ch t th y ngay trang đ u có m nh gi y nh ghi ba ch r t n n nói “Anh yêu em!” Đ u ch m than đ c tô đ m đ n m c suýt th ng t gi y p -luya m ng.

Không khó hình dung đôi má cô lúc y đ lên nh th nào. Cô l ng nghề i m t lát, l ng nghề c nhô lên h xu ng vì th g p, r i ch y ù vào gi ng, n m ng a m t, tr n tr n lên trốn nhà. Không th nói lâu nay cô không c m tình v i anh, nh ng đ nh n t gi y này thì qu cô không ng và ch a s n sàng đón nh n nó. Cô không bi t bây giờ ph i làm gì, ph i nghĩ gì và nh t là ph i có thái đ th nào đ i v i anh y. Đ t cu n sách lên nghề c, cô mân mê t gi y, đ c đ n hàng ch c l n m y ch ng n g n, đ n gi n mà k di u y. Tr c m t cô hi n lên khuôn m t sáng s a c a anh v i đôi m t nghiêm ngh, làn da cháy r ám vì su t ngày chang n ng ngoài trời. Cô th y h i s đôi nghiêm ngh y, bây giờ cũng nh nh ng l n ít i anh nói chuyện v i cô, h u nh ch mình anh nói, còn cô thì b n l n cúi đ u. Anh nói hay, cô thích nghe anh, thích anh đ n m n sách, dù v n luôn t trách và c i di u mình vì s thích y. Thích mà v n s, nh s m t cái gì đ y xa l ch a lý gi i n i. Anh y là nghề i m nh m, là c ng s n, cách m ng, còn mình thì...

Bu i t i, cô cáo m không ăn c m, r i thi p đi v i cu n sách cùng m nh gi y v n trên nghề c và môi kh thì th m hai t ng anh y cùng n c i n a h nh phúc n a lo s m h.

M y ngày sau anh nghề i trốn m t cu n sách khác, l i kèm t gi y trốn v i ba ch “Anh yêu em” nh trốn, nh ng l n này, r t sâu phía đ i có vi t thêm là n u cô không đ ng đ ng v i anh thì hãy đ m t t gi y trốn vào cu n sách anh s đ n m n ngày mai. Hôm sau đ n nhà ông Phán m n sách, anh không th y t gi y nào k p trong đó. Cu n sách cũng không đ c cô đ t tay nh m i l n, mà qua ông b, còn cô thì đ c b o khó đ đang n m trong phòng.

Chiếc khăn

Tác Giả: Ng&# i S&# u T&# m

Thứ Sáu, 18 Tháng 5 Năm 2012 05:02

Cu&# n sách này, và thêm m&# t cu&# n n&# a khi nh&# n l&# i, cô ch&# t bu&# n khi không th&# y có t&# gi&# y v&# i dòng ch&# quen thu&# c mà cô mong đ&# i. Nh&# ng cu&# i cùng, đ&# u nhút nhát và r&# t s&# , cô cũng nói đ&# c anh &# y bi&# t tình c&# m c&# a mình. Tình yêu còn l&# n h&# n c&# n&# i s&# và nghi ng&# i. M&# t l&# n, ng&# i bên c&# a s&# th&# y anh đang đ&# n, cô nhanh nh&# n b&# c ra, dúi vào tay anh m&# t b&# c th&# dài vi&# t s&# n r&# i b&# ch&# y.

Còn t&# i nay thì cô đã nh&# n l&# i ra g&# p anh ngoài b&# đê sau làng. Ch&# là ch&# ít hôm n&# a anh s&# lên đ&# ng đi b&# đ&# i t&# n chi&# n khu Vi&# t B&# c, có th&# m&# t th&# i gian dài nh&# anh nói.

Cô đã m&# t nh&# ng ba ngày đ&# khâu t&# ng anh m&# t chi&# c khăn mùi-soa. Nó đ&# c c&# t&# thân tr&# c, ch&# che ng&# c, chi&# c áo dài màu tr&# ng cô m&# c th&# i còn &# tr&# ng n&# sinh. Cô th&# n thùng v&# i ý đ&# nh k&# c&# c &# y, m&# y l&# n đ&# nh thay b&# ng mi&# ng vài l&# a m&# i tinh, nh&# ng cu&# i cùng v&# n không thay. V&# n đ&# c đ&# y nhi&# u v&# n công gia chánh, cô có th&# thêu r&# t nhi&# u hình đ&# p trên đó, nh&# ng suy đi nghĩ l&# i, r&# t c&# c cô ch&# thêu ch&# cái tên hai ng&# i, T và H đan l&# ng nhau, b&# ng ch&# h&# ng, r&# t tinh t&# và r&# t đ&# p. B&# y gi&# ch&# c ít ng&# i t&# ng nhau nh&# ng k&# v&# t tình yêu ki&# u này, nh&# ng th&# i đó là m&# t c&# a các cô gái tr&# m&# m&# ng t&# nh l&# . Nhi&# u l&# n cô đã khóc khi thêu chi&# c khăn đó, cũng nhi&# u gi&# t n&# c m&# t đã r&# i xu&# ng nó, nh&# ng nghe nói n&# c m&# t con gái m&# i l&# n không m&# n nên không đ&# l&# i v&# t &# nào. Có th&# vì th&# mà anh &# y s&# ch&# ng bao gi&# bi&# t đ&# c nó đã t&# ng th&# m n&# c m&# t ng&# i yêu. Không bi&# t r&# ng nó cũng t&# ng nh&# n nhi&# u, r&# t nhi&# u nh&# ng cái hôn c&# a cô.

Trên đê l&# ng gió, h&# i se l&# nh. Trăng cu&# i tháng m&# nh nh&# chi&# c lá c&# voi b&# u&# n cong, nh&# ng tr&# i sáng vì r&# t nhi&# u sao, nh&# ng ngôi sao to, đ&# m n&# c. Ch&# ch phía Tây là dãy núi th&# p m&# đen có hình con chó n&# m ph&# ph&# c, đ&# u h&# i gh&# ch lên, l&# đ&# ng l&# ng nghe nh&# ng l&# i yêu đ&# ng c&# a đôi trai gái s&# p xa nhau.

Nh&# ng h&# nói v&# i nhau ít l&# m. Anh nói:

“Anh đi ít năm r&# i v&# . Ch&# anh nhé!”

“Vâng, em ch&# ”, cô đáp.

Chiếc khăn

Tác Giả: Ngái Sáu Tám
Thứ Sáu, 18 Tháng 5 Năm 2012 05:02

Rái anh vái tay đánh cám tay cô. Theo bán náng, cô né tránh, và tái lán thá ba anh mái có đá c bàn tay bé nhá, nóng hái cáa cô trong tay mình. Bàn tay run run nhá con chim nhá tháng thát.

Báng bàn tay kia, cô móc túi láy ra chiếc khăn.

“Táng đáy. Hãy giá và nhá đán em”.

Con chim – bàn tay càng run ráy, tháng thát hán.

“Cám án em”, anh nói đán gián rái nhát vào túi trên ngác.

Cô chánh buán vì anh không má ra xem hoác không nói thêm đôi câu náa vá nó. Xem gì, nói gì, chính cô cũng không biát, chá tháy hái buán.

Háim láng khá lâu, tay ván trong tay. Trắng đá chách ngang đáu, trái sao nhá sáxuáng tháp hán. Ngoài đá, trong bái duái rám không xa chá há đáng có con gì cá tá tá đán đáu.

“Em sá lám...”

“Em sá gì cá?”

“Không biát, nháng em tháy sá, nhát là khi không có anh á đáy”.

“Em nói lá thát đáy”.

“Không, th t mà. Em s ... Em s c ng s n, s cách m ng...”

Anh phá lên c i:

“Th thì i càng l . Anh là c ng s n, là cách m ng đây. Em th y anh có đáng s không?”

“Anh thì không, nh ng ng i khác thì em s . H không thích nh ng ng i nh em. Em nghĩ có th t h n n u em và b quay l i vùng t m chi m”.

“Em hi u nh m r i, – anh l i c i. – T i em không ch u tham gia các cu c h p c a b n anh đó thôi. C ng s n, cách m ng mang l i h nh phúc cho m i ng i. Em hi u ch ? M i ng i! Cách m ng s ...”

R i anh nói m t thôi, g n nh nguyên xi nh ng gì ông cán b t nh m i thuy t gi ng t i qua v ch nghĩa c ng s n, v cách m ng và nh ng đ i u t t đ p c a nó.

“Em yên tâm. Cách m ng s b o v em, che ch cho em! Cho gia đình em! Cho toàn dân!”

“Anh nghĩ nh th th t à?”

“T t nhiên, n u không anh đã ch ng ch u xa em lên đ ng b o v cách m ng”.

Cô gái kh g t đ u, và l n đ u tiên n m ch t tay anh.

*

Sáu tháng sau, t c là cu i năm 1952, trong phong trào “Phát đ ng qu n chúng đ u tranh ch ng ph n đ ng” ông Phán L i b tòa án cách m ng x b n vì t i làm gián đ p cho Pháp. Cô Nguy t Tú con ông b đem đ u t v t i ăn bám, r i cô treo c t t vì không ch u đ m t ông cán b c ng s n c ng hi p. Khi ch t, cô đã nh c tên anh, m t chi n sĩ c ng s n khác đang chi n đ u b o v cách m ng và ch đ c ng s n t t đ p anh đã nói v i cô.

Cái tin này mãi v sau anh m i b t, vì lúc đó b n thân anh đang b n ch đ o th c hi n phong trào y m t n i xa. Cũng nh trong cu c c i cách ru ng đ t sau này, anh luôn t n tu v i công vi c đ c giao, và không chút nghi ng s m ng cao đ p c a nó. Anh th c s tin vào s lãnh đ o c a Đ ng, vào tính đúng đ n c a con đ ng đã ch n, tin m t cách tuy t đ i pha chút ngây th và mù quáng, nên không nghĩ t i s c n thi t ph i xem xét, ki m ch ng ho c chiêm nghi m l i. Anh là m u ng i cách m ng lý t ng. Khi lý t ng c ng s n chui vào đ u anh, m t lý t ng tuy t đ p nh m i lý t ng khác trên đ i, anh choáng ng p tr c cái đ p cao c c a nó và háo h c v n t i m c đích mà ít chú ý t i ph ng ti n. M c đích chi ph i ph ng ti n, ng i ta d y anh th , và m t khi m c đích đã cao đ p thì không có ph ng ti n nào là x u, t c là b t k hành đ ng nào cũng có th bi n minh đ c, c khi nh ng hành đ ng y là tàn b o và phi lý. Con đ ng cách m ng không bao gi b ng ph ng và không th tránh kh i m t s sai l m do nh n th c. Cái ch t bi th m đ y oan trái c a hai b con ng i yêu anh cũng đ c nhìn nh n đ i góc đ y. Và th t l , đ u r t đau xót và cảm ph n, anh th y lòng mình thanh th n ho c cũng g n nh th , c khi nghĩ v nh ng vi c anh đã làm trong cu c v n đ ng y. Sai l m. Sai thì s a. Chính lãnh t cao nh t c a Đ ng đã nói l i xin l i, m t r ng r ng. M t anh cũng r ng r ng khi ch ng ki n vi c này. Có đ u c anh và lãnh t không đ đ ng gì đ n vi c vì sao và do ai mà nh ng sai l m t m c y có th x y ra, và li u m t l i xin l i nh th có th a đáng không tr c hàng ch c nghìn sinh m ng b gi t oan.

Tuy nhiên, anh v n b day đ t b i m t n i ám nh, nh thoi nh ng dai đ ng và th t b t ti n, r ng chính anh đã gây nên cái ch t c a Nguy t Tú và b cô. Đ u không ch ý, nh ng anh đã nói đ i h v vi c h s đ c cách m ng b o v . Không có anh, ch c h đã tr l i thành ph và do v y tránh đ c bi k ch. Tho t đ u anh nghĩ đây ch thu c ph m tr đ o đ c. M t l i khuyên sai, hay th m chí m t l i nói đ i, suy cho cùng cũng ch là l i nói đ i, t c là c p th p h n nhi u so v i c m t h t t ng, và r ng cùng v i th i gian nó s ngui ngoai r i đi vào quên lãng. Nh ng ác thay, th c t di n ra trái ng c h n. Nh con vi rút ch t ng i, ch m đen m c c m t i l i y không m t đi mà ngày m i l n trong anh. Nó b t đ u t n công các t bào cách m ng đ . Nó bi n t ng, tù vi rút đ o đ c thành vi rút t t ng, và v t th ng c to đ n, to đ n...

Năm tháng trôi qua, đ n nay, anh đã là m t ông già. H n th , m t ông già cô đ n và b nh t t. Cùng v i v t th ng y trong lòng, ông đi ti p con đ ng cách m ng c a mình, qua nh ng năm tháng sĩ quan th i chi n, đ n ch c v tr ng, th tr ng m t b quan tr ng r i ch c u viên trung ng Đ ng. T i c r ng đ n đây thì b nh quá n ng và nó đã b c phát ra ngoài. Ba l n ông vi t tâm th lên trung ng c a ông, th t thà trình bày quan đ m c a mình cùng nh ng đ ngh thay đ i. Ch ng y l n ông b k lu t n i b , b cách ch c và qu n thúc t i gia. M t l n ông

Chiếc khăn

Tác Giả: Ng&# i S&# u T&# m

Thứ Sáu, 18 Tháng 5 Năm 2012 05:02

nh&# y l&# u t&# t&# nh&# ng không ch&# t, nay có mu&# n nh&# y ti&# p cũng không th&# vì chân què không còn có th&# leo gác. R&# i b&# nh đau m&# t t&# nh&# tái phát, c&# ng v&# i n&# i bu&# n b&# c, đã bi&# n ông thành ng&# i mù.

Cu&# i cùng, các đ&# ng chí c&# a ông đã đ&# ông yên vì ông ch&# ng th&# làm gì đ&# c n&# a. M&# t ông lão què chân, mù m&# t, s&# ng m&# t mình (vì ông ch&# ng bao gi&# l&# y v&# nên không con cháu) trong ngôi nhà c&# p b&# n hai phòng ngay sát H&# Tây, s&# ng v&# i m&# t bà lão giúp vi&# c (do trung &# ng chi ti&# n thuê) h&# i gi&# ng&# i nh&# ng đ&# c cái s&# ch s&# và ch&# a m&# t l&# n quên n&# u ăn đ&# ông ph&# i đói. Lúc này trong đ&# u ông ch&# toàn màu đen, t&# nh không sót l&# i m&# t chút nào màu đ&# h&# ng h&# c c&# a th&# i tr&# .

Ngày nào ông cũng ng&# i trên chiếc gh&# đ&# c làm b&# ng hai thanh g&# thô ráp, nhìn ra m&# t n&# c H&# Tây vô c&# m. Ng&# i l&# ng l&# su&# t t&# m&# sáng đ&# n t&# i m&# t, &# y là theo l&# i báo cáo lên trung &# ng c&# a bà lão giúp vi&# c, ch&# ông thì không bi&# t và không th&# m đ&# ý đ&# n khái ni&# m th&# i gian trong ngày. Ông còn minh m&# n, th&# m chí minh m&# n h&# n c&# nh&# ng ngày trai tr&# , và n&# u không mù và còn gi&# y m&# c, ho&# c chí ít có ng&# i vi&# t h&# thì ông còn g&# i nhi&# u tâm th&# n&# a cho Đ&# ng yêu quý c&# a ông. Th&# i k&# đ&# u ông còn l&# m b&# m m&# t mình, có khi gào to v&# i H&# Tây, nay thì ông im l&# ng, su&# t ngày im l&# ng, và, cũng theo l&# i bà già ch&# đ&# m kia, “lúc nào cũng luôn tay mân mê m&# t chiếc khăn mùi-soa b&# n th&# u b&# th&# ng m&# t l&# b&# ng ngón tay &# góc”. (Đó là v&# t đ&# n xuyên trúng ph&# i ông cu&# i chi&# n đ&# ch Đ&# n Biên). May ng&# i ta cho đó là đ&# u hi&# u l&# m c&# m c&# a m&# t ông già l&# n th&# n nên nó không b&# t&# ch thu.

*

H&# i r&# i làng đi h&# c xa, tôi cũng đ&# c m&# t cô gái t&# ng chiếc khăn mùi-soa nh&# th&# . Tôi ch&# ng nh&# nó màu gì và hình dáng th&# nào, nh&# ng bi&# t ch&# c ch&# n r&# ng nó không ph&# i hàng mua &# ch&# mà do cô gái &# y t&# thêu t&# ng tôi. Có th&# có c&# n&# c m&# t và nh&# ng cái hôn âu y&# m. Th&# mà tôi đã không trân tr&# ng, không c&# gi&# gìn nó, th&# m chí đ&# m&# t nó &# đâu, bao gi&# cũng ch&# ng rõ. Tôi đã ph&# tình cô, và đi&# u này, đ&# u g&# n b&# n ch&# c năm đã trôi qua, luôn làm tôi day đ&# t.